

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка**

Факультет освітніх наук та мистецтв

Кафедра мистецтв

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

«_____» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК–ПП12

Декоративно-прикладне мистецтво

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація

Освітня програма: Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація

Форма навчання: денна

2025 – 2026 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво» розроблена на основі освітньо-професійної програми Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Розробники: Гарбузенко Л. В. – доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри мистецтв

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри мистецтв

Протокол від «_____» _____ 2025 року № _____

Завідувач кафедри мистецтв:

Стрітьєвич Т.М.

Робоча програма навчальної дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво»... для студентів спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. – ЦДУ імені В. Винниченка, 2025.

Гарбузенко Л.В.,
ЦДУ імені В. Винниченка,
2025 рік

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання: денна	
Кількість кредитів: 5,5 (2/3,5)	Галузь знань: 02 Культура і мистецтво	Нормативна	
Загальна кількість годин: 165 (60/105)	Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Рік підготовки	
		2-й	
		Семестр	
		3	4
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2/3,5	Освітня програма: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	4	4
		Лабораторні	
	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	32	36
		Самостійна робота	
		24	65
		Вид контролю:	
		диференційований залік	екзамен

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво» є формування у здобувачів освіти системи знань про сутність, історію та художньо-образні особливості декоративно-прикладного мистецтва, розвиток умінь і навичок виконання творчих робіт у традиційних і сучасних техніках, а також формування розуміння його ролі як складової національної культури й ефективного засобу професійної та педагогічної діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво» є: вивчення технологічних особливостей різноманітних видів декоративно-прикладного мистецтва, формування у студентів навиків у роботі в традиційних та сучасних декоративних техніках.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі компетентності:

Загальні:

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

- Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

- Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності.

- Здатність захищати Батьківщину.

Фахові:

- Розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметнопросторового та візуального середовища, володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки

- Володіти різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах

- Генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва

- Здатність інтегрувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

- Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача

- Усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності

- Здатність проводити сучасне мистецтвознавче дослідження з використанням інформаційно комунікаційних технологій

– Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах

– Здатність володіти знаннями й уміннями, спрямованими на досягнення успіху в професійній кар'єрі; враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, індивідуально-особистісних особливостей.

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

– Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

– Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел

– Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

– Відображати морфологічні, стильові та кольорофактурні властивості об'єктів образотворчого мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом

– Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурномистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу

– Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід

– Тракувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функцію та естетичну специфіку у комунікативному просторі

– Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів

– Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва

– Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації

– Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності

– Володіти здатністю ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО В КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Тема 1. Декоративно-прикладне мистецтво, як вид образотворчого мистецтва.

Мета та завдання навчальної дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво». Функції декоративно-прикладного мистецтва. Народна творчість як історична основа художньої культури народу. Витоки народного мистецтва. Основні періоди розвитку народного декоративного мистецтва. Традиції, звичаї та обряди в контексті декоративно-ужиткового мистецтва України. Народне та професійне декоративно-прикладне мистецтво. Народні ремесла. Структура видів декоративно-прикладного мистецтва та їх характеристика.

Тема 2. Засоби декоративно-прикладного мистецтва.

Техніки та матеріали декоративно-прикладного мистецтва. Інструменти та обладнання. Колір як засіб декоративності. Орнаментальні структури. Форма та фактура. Технічні засоби художньої виразності. Простір і композиція в декоративно-прикладному мистецтві. Синтез традиційних і сучасних засобів. Інтеграція етнічних мотивів у сучасний дизайн. Експериментальні матеріали й авторські техніки. Декоративно-прикладне мистецтво в контексті сучасних візуальних практик.

Розділ 2. УКРАЇНСЬКИЙ ДЕКОРАТИВНИЙ РОЗПИС

Тема 1. Історичні традиції, орнаментальні та сюжетні мотиви настінного розпису.

Витоки настінного розпису в Україні (розпис хат на Полтавщині, Чернігівщині, Київщині, Поділлі, середній Наддніпрянщині). Функції декоративного розпису (декоративна, оберегова, комунікативна, естетична). Орнаментальні мотиви. Сюжетні мотиви. Зображення «Вазону». Традиції та сучасність (мурали, декоративний розпис інтер'єрів).

Тема 2. Традиційний декоративний розпис українських осель.

Декоративний розпис та його регіональні особливості (петриківський, самчиківський, миколаївський, косівський, подільський, волинський). Матеріали, інструменти, техніки та технології. Метод "штампування". Малювання скринь. Творчість Г. Собачко-Шостак, П. Власенко, М. Мухи, М. Приймаченко, К. Білокур, П. Хоми та інших. Мальовки (українська традиція, стилістика, сучасні інтерпретації).

Тема 3. Малюнок на склі. Технологія зворотного розпису, колірні та декоративні ефекти.

Технологія зворотного розпису. Матеріали та технології. Художні особливості. Українська традиція ікони на склі. Народні зображення побутових і релігійних сюжетів. Творчість народних майстрів І. Сколоздри та М.Рак. Європейський контекст (релігійні та жанрові сцени Німеччини, Чехії, Польщі). Сучасні практики використання техніки.

Розділ 3. ХУДОЖНІЙ ТЕКСТИЛЬ ЯК СКЛADOVA НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ

Тема 1. Витоки українського художнього текстилю та його національна ідентичність.

Символіка та функції текстильних виробів. Орнаментальні мотиви та колірна семантика українського текстилю. Регіональні школи й осередки художнього текстилю. Локальні особливості технік, матеріалів і стилістики. Художні техніки українського текстилю (ткацтво, килимарство, вишивка, аплікація, вибійка, батик). Художній текстиль у сакральному та обрядовому мистецтві. Майстри художнього текстилю. Діяльність мистецьких шкіл та художньо-промислових артілей.

Тема 2. Художній текстиль у сучасному мистецькому просторі України. Художній розпис тканин.

Текстильні техніки у сучасному дизайні та моді. Текстильні інсталяції та сучасне мистецтво. Синтез традиційних мотивів із цифровими технологіями. Інтеграція традиційних українських технік у сучасну моду та інтер'єр. Upcycling.

Історія художнього розпису тканин. Історичні витоки батика. Батик в Індонезії, Індії, Китаї та Японії. Вибійка – традиційний розпис тканин в Україні. Розвиток батика в Україні. Технологічні особливості тканин, матеріали та інструменти. Творчість сучасних професійних майстрів розпису на тканині. Техніки батiku: – «гарячий», «холодний», «вузликовий». «Вільний» розпис. Ефекти та дефекти у художньому розписі тканин.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	усього	лекційн их	лаборатор них	самостій них
3 семестр				
Розділ 1. ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО В КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ				
Тема 1. Декоративно-прикладне мистецтво, як вид образотворчого мистецтва.	3	1		2
Тема 2. Засоби декоративно-прикладного мистецтва.	7	1	2	4
Разом годин з розділу	10	2	2	6
Розділ 2. УКРАЇНСЬКИЙ ДЕКОРАТИВНИЙ РОЗПИС				
Тема 1. Історичні традиції, орнаментальні та сюжетні мотиви настінного розпису.	20	2	10	8
Тема 2. Традиційний декоративний розпис українських осель.	30		14	6
Тема 3. Малюнок на склі. Технологія зворотного розпису, колірні та декоративні ефекти.			6	4
Разом годин з розділу	50	2	30	4
Разом за семестр	60	4	32	24
4 семестр				
Розділ 3 (5). ХУДОЖНІЙ ТЕКСТИЛЬ ЯК СКЛADOVA НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ				
Тема 1. Витоки українського художнього текстилю та його національна ідентичність.	8	2		6
Тема 2. Художній текстиль у сучасному мистецькому просторі України. Художній розпис тканин.	97	2	36	59
Разом годин з розділу	105	4	36	65
Разом за семестр	105	4	36	65

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

Назви розділів і тем	Кількість годин
3 семестр	
Розділ 1. ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО В КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ	
Тема 1. Декоративно-прикладне мистецтво, як вид образотворчого мистецтва.	1
Тема 2. Засоби декоративно-прикладного мистецтва.	1
Разом годин з розділу	2
Розділ 2. УКРАЇНСЬКИЙ ДЕКОРАТИВНИЙ РОЗПИС	
Тема 1. Історичні традиції, орнаментальні та сюжетні мотиви настінного розпису.	2
Разом годин з розділу	2
Разом за семестр	4
4 семестр	
Розділ 3. ХУДОЖНІЙ ТЕКСТИЛЬ ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ	
Тема 1. Витоки українського художнього текстилю та його національна ідентичність.	2
Тема 2. Художній текстиль у сучасному мистецькому просторі України. Художній розпис тканин.	2
Разом годин з розділу	4
Разом за семестр	4

4.3. Теми лабораторних занять

Назви розділів і тем	Кількість годин
3 семестр	
Розділ 1. ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО В КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ	
Тема 2. Засоби декоративно-прикладного мистецтва.	2
Разом годин з розділу	2
Розділ 2. УКРАЇНСЬКИЙ ДЕКОРАТИВНИЙ РОЗПИС	
Тема 1. Історичні традиції, орнаментальні та сюжетні мотиви настінного розпису.	10
Тема 2. Традиційний декоративний розпис українських осель.	14
Тема 3. Малюнок на склі. Технологія зворотного розпису, колірні та декоративні ефекти.	6
Разом годин з розділу	20
Разом за семестр	32
4 семестр	
Розділ 3. ХУДОЖНІЙ ТЕКСТИЛЬ ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ	
Тема 2. Художній текстиль у сучасному мистецькому просторі України. Художній розпис тканин.	36
Разом годин з розділу	36
Разом за семестр	36

4.4. Теми для самостійної роботи

Назви розділів і тем	Кількість годин
3 семестр	
Розділ 1. ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО В КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ	
Тема 1. Декоративно-прикладне мистецтво, як вид образотворчого мистецтва.	2
Тема 2. Засоби декоративно-прикладного мистецтва.	4
Разом годин з розділу	6
Розділ 2. УКРАЇНСЬКИЙ ДЕКОРАТИВНИЙ РОЗПИС	
Тема 1. Історичні традиції, орнаментальні та сюжетні мотиви настінного розпису.	8
Тема 2. Традиційний декоративний розпис українських осель.	6
Тема 3. Малюнок на склі. Технологія зворотного розпису, колірні та декоративні ефекти.	4
Разом годин з розділу	4
Разом за семестр	24
4 семестр	
Розділ 3. ХУДОЖНІЙ ТЕКСТИЛЬ ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ	
Тема 1. Витоки українського художнього текстилю та його національна ідентичність.	6
Тема 2. Художній текстиль у сучасному мистецькому просторі України. Художній розпис тканин.	59
Разом годин з розділу	65
Разом за семестр	65

4.6. Методи навчання

Під час вивчення навчальної дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво» передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проєктний метод тощо).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний, проектно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування);
- практичні методи (вправи; практичні завдання).

2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії.

3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти. Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- екзамен;
- залік;
- диференційований залік;
- тести;
- проекти;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах тощо;
- інші види індивідуальних та групових завдань викликані часом;
- кафедральні перегляди практичних робіт студентів.

Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий, практичний), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Гарбузенко Л. В. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти з навчальної дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво». Методичні

рекомендації для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Освітня програма Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Рекомендовано методичною радою Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка (протокол №4 від 25.04.2025 року). Кропивницький. 2025. С. 38–100.

Поточний контроль.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацьовувати навчальний матеріал, здатності осмислити зміст теми.

Об'єктами поточного контролю знань студента є систематичність та активність роботи на заняттях; виконання завдань для самостійної роботи. У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Гарбузенко Л. В. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти з навчальної дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво». Методичні рекомендації для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Освітня програма Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Рекомендовано методичною радою Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка (протокол №4 від 25.04.2025 року). Кропивницький. 2025. С. 37–38.

Підсумковий контроль.

Завданням підсумкового контролю є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво» в цілому та з семестрової теми зокрема.

Гарбузенко Л. В. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти з навчальної дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво». Методичні рекомендації для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Освітня програма Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Рекомендовано методичною радою Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка (протокол №4 від 25.04.2025 року). Кропивницький. 2025. С. 100–110.

В кінці вивчення розділу здобувач освіти виготовляє буклет у довільній програмі з метою презентації навчально-творчих робіт.

Термін виконання завдань з тем – на кожен наступний тиждень вивчення дисципліни. Крайній термін виконання завдання – остання пара навчальної

дисципліни за розкладом. На ній виставляється результат поточного контролю. Кафедра визначає дату кафедрального перегляду на якому студент презентує свої навчально-творчі роботи (експозиція) та буклет за що отримує від **1 до 10 балів**.

У разі зміни кількості завдань, проведення додаткового тестування, виконання індивідуального завдання та ін.. оцінювання незмінно здійснюється за п'ятибальною шкалою. Змінюється лише коефіцієнт.

У кінці кожного семестру, не залежно від наявності форми контролю за навчальним планом, проводиться кафедральний перегляд і виставляється бал поточного контролю за семестр.

Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів робіт. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів робіт.

За виконання поточних завдань протягом навчального семестру (як підсумок до проведення семестрового контролю) здобувач можете набрати максимум 60/100 балів.

Додаткові бали встуденти можуть отримати за виконання індивідуального науково-дослідного завдання: «Популіризація художньо-творчих / науково дослідних робіт» та отримати наступні бали:

ВИСТАВКИ

- участь у регіональній виставці – 2 бали;
- участь у всеукраїнській виставці – 3 бали;
- участь у міжнародній виставці – 4 бали;

За умови: наявність сертифікату про участь, оприлюднення події в соцмережах (Фейсбук, Інстаграм, Тік-ток) з відміткою сторінки кафедри, факультету та власним коментарем.

ВИСТАВКИ-КОНКУРСИ

- участь у регіональному конкурсі-виставці – 3 бали;
- участь у всеукраїнському конкурсі-виставці – 4 бали;
- участь у міжнародному конкурсі-виставці – 5 балів;

За умови: наявність сертифікату про участь (з зазначенням прізвища викладача), документу, що підтверджує перемогу, оприлюднення події в соцмережах (Фейсбук, Інстаграм, Тік-ток) з відміткою сторінки кафедри, факультету та власним коментарем

ПРОЄКТИ

- участь в університетському проєкті – 5 балів (якщо це не є частиною завдань з декоративно-прикладного мистецтва);
- участь у регіональному проєкті – від 2 до 6 балів (залежно від особистого внеску);

За умови: наявність анонсу, фотозвіту про процес та результати роботи з оприлюдненням події в соцмережах (Фейсбук, Інстаграм, Тік-ток) з відміткою сторінки кафедри, факультету та власним коментарем.

КОНФЕРЕНЦІЇ

– участь у всеукраїнській науково-практичній конференції – 3 бали;

– участь у міжнародній науково-практичній конференції – 5 балів;

За умови: наявність сертифікату про участь та посилання на електронний збірник конференції.

КОНКУРС СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВО ДОСЛІДНИХ РОБІТ

– участь у першому етапі конкурсу студентських науково дослідних робіт – 10 балів.

За умови: наявність наукової роботи з теми та протокол рішення конкурсного журі про участь та зайняте місце.

ПЕРСОНАЛЬНІ ВИСТАВКИ

– організація та проведення персональної виставки з Декоративно-прикладного мистецтва очно – 10 балів

– організація та проведення персональної виставки з Декоративно-прикладного мистецтва дистанційно – 5 балів

Оформлення творчих робіт згідно вимог виставкових залів та власна організація проекту.

За умови: наявність анонсу, пресрелізу, фотозвіту про процес та результати виставки з оприлюдненням події в соцмережах (Фейсбук, Інстаграм, Тік-ток) з відміткою сторінки кафедри, факультету та власним коментарем та коментарями відвідувачів. Оформлення творчих робіт згідно вимог виставкових залів та власна організація проекту.

ВІДЕОРОЛИКИ В ТІК-ТОК

– створення та публікація серії відеороликів про навчання та життя студента в межах виконання завдань з декоративно-прикладного мистецтва – 10 балів. За умови: розміщення у соцмережах (Фейсбук, Інстаграм, Тік-ток) з відміткою сторінки кафедри, факультету та власним коментарем та коментарями прихильників (стейкхолдерів). Кількість роликів – п'ять! Протягом семестру.

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ – усі матеріали оприлюднюються зі згодою викладача!

КОРИСТЬ – сертифікати про участь можете додати до загального рейтингу для нарахування стипендії та додати до власного портфоліо.

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю:

Що таке декоративно-прикладне мистецтво?

Які функції виконує декоративно-прикладне мистецтво в суспільстві?

Витоки народного мистецтва: які чинники вплинули на його розвиток?

Основні періоди розвитку народного декоративного мистецтва України.

Роль традицій, звичаїв та обрядів у формуванні декоративно-ужиткового мистецтва.

У чому полягає різниця між народним і професійним декоративним мистецтвом?

Назвіть основні види народних ремесел України.

Структура та класифікація видів декоративно-прикладного мистецтва.

Засоби декоративно-прикладного мистецтва

Які техніки й матеріали використовуються в декоративно-прикладному мистецтві?

Основні інструменти та обладнання майстра.

Роль кольору у створенні декоративності.

Орнаментальні структури: види та особливості побудови.

Значення форми та фактури у декоративному мистецтві.

Технічні засоби художньої виразності.

Композиційні принципи в декоративно-прикладному мистецтві.

Як поєднуються традиційні й сучасні засоби у мистецтві?

Приклади інтеграції етнічних мотивів у сучасний дизайн.

Які існують експериментальні матеріали й авторські техніки?

Декоративно-прикладне мистецтво у сучасних візуальних практиках.

Історичні традиції, орнаментальні та сюжетні мотиви настінного розпису

Витоки настінного розпису в Україні: де і коли він виник?

Які функції виконував настінний розпис у побуті?

Орнаментальні мотиви: приклади й значення.

Сюжетні мотиви українського настінного розпису.

Символіка зображення «Вазону».

Як трансформувалися традиції настінного розпису у сучасності?

Традиційний декоративний розпис українських осель

Регіональні особливості декоративного розпису (петриківський, самчиківський, косівський тощо).

Матеріали та техніки виконання розпису.

Метод штампування у розписі: особливості та приклади.

Розпис скринь та інших предметів побуту.

Внесок окремих митців (Г. Собачко-Шостак, М. Муха, М. Приймаченко тощо).

Мальовки як окреме явище декоративного мистецтва.

Що таке зворотний розпис на склі?

Які матеріали та інструменти використовуються для розпису скла?

Художні особливості зворотного розпису.

Ікони на склі в українській традиції.

Які сюжети найчастіше зображались у народному малюнку на склі?

Творчість І. Сколоздри та М. Рак.

Застосування техніки «малюнок на склі» у сучасному мистецтві?

Витоки українського художнього текстилю

Які символічні функції мав текстиль у традиційній культурі?

Орнаментальні мотиви й кольорова семантика українського текстилю.

Регіональні школи та осередки художнього текстилю.

Техніки та матеріали, характерні для різних регіонів.

Художній текстиль і національна ідентичність

Основні техніки художнього текстилю (ткацтво, вишивка, батик тощо).

Текстиль у сакральному мистецтві.
 Текстиль в обрядах та його роль у родинній культурі.
 Які майстри зробили внесок у розвиток українського художнього текстилю?
 Які школи й арт-ілі формували традиції текстильного мистецтва?
 Художній текстиль у сучасному мистецькому просторі України
 Використання текстильних технік у сучасному дизайні та моді.
 Текстильні інсталяції як форма сучасного мистецтва.
 Приклади синтезу традиційних мотивів із цифровими технологіями.
 Upcycling і нове життя текстильних виробів.
 Історичні витoki художнього розпису тканин.
 Розвиток батика у світі та в Україні.
 Вибійка як традиційна техніка.
 Матеріали та інструменти для розпису тканин.
 Техніки батикy: гарячий, холодний, вузликовий, вільний.
 Суть технології «гарячий батик».
 Географічні витoki «вузликового» батикy.
 Ефекти та дефекти у художньому розписі тканин.
 Сучасні митці та приклади авторського розпису.

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

3 семестр – залік

Розділ 1 (1–10 балів)		Розділ 2. (1– 90 балів)			К	Залік		
						к	п ерегляд	ума балів
Те ма 1.1	Те ма 1. 2	Те ма 2.1	Те ма 2.2	Те ма 2.3	-90	1 -90	1 -10	-100
1-5	1- 5	1- 30	1- 30	1- 20				

4 семестр – екзамен

Розділ 3 (1– 60 балів)		ЕКЗАМЕН (1-40 балів)			ума балів
		К	П Екзaмeнaцiйнa рoбoтa	п ерегляд	
Тема 3.1	Тема 3.2	1	1-30	1	

1-20	1-40	-60		-10	-100
------	------	-----	--	-----	------

Тема екзаменаційної роботи:

Розробити ескіз для творчої роботи в техніці «холодний» батик враховуючи особливості технології. Задача: певна колірна гармонія, композиція статична, замкнута, з вираженим композиційним центром. Зображення стилізовані. В роботі передбачити наявність фактур. Роботу назвати та обґрунтувати назву. Формат від А2, акварель.

Критерії оцінювання екзаменаційної роботи

Оцінка «відмінно», 25-30 балів

Повне виконання вимог завдання: статична замкнута композиція, чітко виражений центр.

Дотримана задана колірна гармонія; кольори узгоджені, виразні, створюють цілісний образ.

Стилізація форм художньо обґрунтована, декоративна, оригінальна.

Вміле застосування фактур, що підкреслюють можливості техніки «холодного» батіку.

Робота завершена, виконана охайно та професійно.

Оцінка «добре», 19-24 бали

Основні вимоги завдання виконані, композиція має центр, проте він недостатньо виразний.

Колірна гармонія загалом збережена, проте є окремі дисонанси.

Стилізація виконана, але не у всіх елементах достатньо художньо переконлива.

Фактур у вираженні образу не повністю розкриті.

Робота загалом завершена, охайна. Проте є недоліки у технічній чи композиційній частині.

Оцінка «задовільно», 9-18 балів

Часткове дотримання вимог: композиція замкнута, але центр слабо виражений або відсутній.

Колірна гармонія не продумана, є випадкові поєднання кольорів.

Стилізація елементів необґрунтована, наближена до натуралізму, декоративність слабка.

Використання фактур мінімальне або випадкове.

Формат дотримано, проте робота незавершена або виконана неохайно.

Оцінка «незадовільно», 1-8 балів

Завдання не виконано: композиція хаотична, центр відсутній, статичність і замкненість композиції не дотримані.

Колірна гармонія повністю порушена, кольори випадкові й несумісні.
Відсутня стилізація; зображення невдало скопійовані чи примітивні.
Робота незавершена, не відповідає вимогам формату чи техніки.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	
35-59	незадовільно	незараховано
1-34	незадовільно	незараховано

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти. Порядок та критерії виставлення балів

У разі, якщо здобувач подав декларацію про визнання результатів неформального та /або інформального навчання стосовно певного освітнього компонента ОП, оцінювання відбувається відповідно до Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка (затвердженого вченою радою університету, протокол № 9 від 26 грудня 2022 р.).

Результати навчання та компетентності, що можуть бути визнані в межах цього освітнього компонента, можна досягати та здобувати в системі неформальної освіти під час участі в тренінгах, майстер-класах, семінарах, вебінарах, дистанційних курсах, стажуваннях тощо, що підтверджено відповідним документом (дипломом, сертифікатом, свідоцтвом под.). – пункти 1.5, 1.6, 1.9, 1.10 названого Порядку.

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна

1 Антонович Є., Захарчук-Чугай Р., Станкевич М. Декоративно-прикладне мистецтво. 1992. 264 с.

2. Веретко О. І., Сеник М. М. Декоративно-ужиткове мистецтво (художнє ткацтво): навчально-методичний посібник / за ред. проф. Б.М.Тимківа. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2020. 144 с.

5. Гурська А. С. Мова та грамати́ка українського орнаменту: навч.-метод. посіб. / Київ. Альтернативи, 2003. 144с.
6. Декоративно-ужиткове мистецтво: словник у 2 т. / [за ред.. Я.П.Запаска]. Львів: Афіша, 2000. – Т. 1. 2000. 363 с.; Т. 2. 2000. 399 с.
8. Історія декоративного мистецтва України. У 5 т. Т.3/НАН України. ІМФЕ ім. М.Т.Рильського; Наук. ред. Т. Кара-Васильєва. – К., 2009. – 516с.
9. Кара-Васильєва Т., Чегусова З. Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках «великого стилю». Київ. Либідь, 2005.
10. Козленко І. С. Декоративна композиція в техніці розпису по тканині : кваліфікаційна робота. – Кривий Ріг : КДПУ, 2023. – 65 с. – Режим доступу: <https://elibrary.kdpu.edu.ua/handle/123456789/1038>
11. Никорак О.І. Українська народна тканина ХІХ-ХХ ст.: Типологія, локалізація, художні особливості. Частина І. Інтер'єрні тканини (за матеріалами західних областей України). Львів: Національна Академія наук України: Інститут народознавства, 2004, 584 с.
12. Орел Л. Українські рушники. Львів, Кальварія 2003. 232 с.
13. Плазовська Л. В. Декоративне мистецтво (в практиці вчителя образотворчих дисциплін): підручник / Любов Василівна Плазовська. – 2-ге вид, перероб. та допов. – Київ: Кондор-Видавництво, 2017. – 306 с.
14. Селівачов М. Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія). Київ: Редакція вісника «Ант», 2005.– ХVІ, 400 с.
15. Селищева К. Є. Художній розпис тканини у декоративному мистецтві України ХІХ – початок ХХІ ст. : магістерська робота. – Кривий Ріг : КДПУ, 2021. – 92 с.
16. Студенець Н. «Традиційний стінопис Поділля кінця ХІХ – першої половини ХХ століття» — К.: Бізнесполіграф, 2010. 224 с.

Допоміжна:

1. Боб'як Д. Д. Тенденції розвитку художнього розпису по тканині західного регіону України кінця ХХ – початку ХХІ століття // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – 2016. – № 4. – С. 60–65.
2. Декоративно-ужиткове мистецтво: Словник: У 2 т. Афіша, 2000. Т. І. - 363с.;Т. 2. – 399 с.
- 3.Запаско Я. П., Білик В. І., Голод І. В., Лупій С. П., Стельмашук Г. Г., Шмагало Р. Т. Нариси з історії зарубіжного декоративно-прикладного мистецтва. Київ, ІСДО, 1995.
4. Касьян Т. К. Художній розпис тканини в техніці «бати́к» в історичному, технологічному й творчому аспектах // Народознавчі зошити. – 2008. – № 1. – С. 82–91.
5. Курилич М. Гуцульський орнамент. Київ. ЛК Майстер, УВЙ, 2001. 127 с.
6. Кучер С. Л. Декорування текстилю : методичні рекомендації. – Кривий Ріг : КДПУ, 2020. – 38 с.

7. Саєнко Н. Саєнко О. До становлення і розвитку українського монументально декоративного мистецтва ХХ століття. Київ, Вид-во Ім. Олени Теліги, 2003. 558с.

8. Скрипник Г. А. Етнографічні музеї України. Київ, Наук, думка, 1989. 303 с

9. Студенець, Н. (2022) Традиційна практика хатнього настінного розпису в сучасному науковому осмисленні та інтерпретації. Народна творчість та етнологія, 3 (395), 78–85. Режим доступу: https://nte.etnolog.org.ua/arkhiv-zhurnalu/2022-rik/3/2290-rozvidky-ta-materialy/4532-tradytsiina-praktyka-khatnoho-nastinnoho-rozpy-su-v-suchasnomu-naukovomu-osmysleni-ta-interpretatsii?utm_source=chatgpt.com

10. Яковець І. О. До питання про класифікацію способів нанесення рисунків на текстильні матеріали // Вісник ХДАДМ. Серія «Мистецтвознавство». – 2008. – № 12. – С. 110–117.

5.2. Методичне забезпечення

1. Гарбузенко Л. В. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти з навчальної дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво». Методичні рекомендації для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Освітня програма Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Рекомендовано методичною радою Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка (протокол №4 від 25.04.2025 року). Кропивницький. 2025. 112 с.

Режим доступу: <https://dspace.cusu.edu.ua/handle/123456789/48>

2. Гарбузенко Л. В. Український декоративний розпис. Збірник завдань для самостійної роботи та самоконтролю з вивчення навчальної дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво» для студентів другого курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Освітня програма Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Рекомендовано методичною радою Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка (протокол №4 від 25.04.2025 року). Кропивницький. 2024. 32 с.

Режим доступу: <https://dspace.cusu.edu.ua/handle/123456789/48>

3. Гарбузенко Л. В. Декоративно-прикладне мистецтво: крок до художньо-естетичної компетентності: Навчально-методичний посібник. – Кіровоград: ФОП Александрова М. В., 2016. – 132 с.

4. Гарбузенко Л. Фасилітація у процесі формування особистісно-розвивального компоненту художньо-естетичної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва // Наукові записки. – Вип. 121. – Ч. II. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. – С. 275–279.

5. Гарбузенко Л. В. Технологія формування художньо-естетичної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва // Проблеми сучасної педагогічної освіти. – Серія: Педагогіка і психологія. – Вип. 43 – Ч. 2. – Ялта: РВВ КГУ, 2014. – С. 51–58.

6. Гарбузенко Л. Система навчальних завдань для формування художньо-естетичної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва // Проблеми підготовки сучасного вчителя: збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. – Вип. 12. – Ч. 1. – Умань: ФОП Жовтий О. О., 2015. – С. 137–143.

7. Гарбузенко Л. В. Вузликівий батик. Методичні рекомендації до виконання вправ, Кропивницький, КОД, 2021, 46с.

5.3. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Верховної Ради України – <http://lib.rada.gov.ua>
2. Національна бібліотека України ім. В.І. – <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Репозитарій наукової бібліотеки ЦДУ ім., В.Винниченка – <https://dspace.cusu.edu.ua>

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення про академічну свободу та академічну доброчесність у Центральнотукаїнському державному університеті імені Володимира Винниченка

https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/6_Polozh_pro_akad_svob_dobro_2025_.pdf

та ЕТИЧНИЙ КОДЕКС університетської спільноти в Центральнотукаїнському державному університеті імені Володимира Винниченка

https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/Етичний_кодекс-CUSU_02.2023.PDF

Під час навчання студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час виконання академічної постановки або виконання домашніх самостійних завдань виявлено плагіат – тобто суттєве запозичення або копіювання в практичній роботі чужих матеріалів або творів мистецтва, студент зобов'язаний його переробити, тому що в цьому випадку бал за роботу буде суттєво знижений або робота не оцінюватиметься, оскільки плагіат у будь-якому прояві суперечить з поставленою метою дисципліни. Якщо факт академічної недоброчесності зафіксований на екзаменаційному перегляді також унеможливилює студентів отримати бал за роботу, або оцінювання відбудеться частково, отримуючи тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю чи не мають факту виявлення плагіату.